Kőszeg, 1918. julius hó 14.-én. 28. szám. XXXVIII. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

POLITIKAI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona, postai szétküldéssel 10 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz cimzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak.

Az iskola és az élet.

„Csak az a tanuló lépjen az iparos pályára, akinek tiszta jeles vagy tulnyomóan jeles bizonyitványa van“, ezt mondta a szabóiparosok képviselője egy értekezleten, melyet egyik budapesti polgári iskolában tanárok, tanulók, szülők és különféle ipari és kereskedelmi szakmák képviselői a napokban tartottak,

A szabómester ötlete mindenesetre eredeti, mi több: eredetisége mellett még arra is érdemes, hogy közelebbről szemügyre vegyjük. Már az indokolás is, hogy Magyarország jövője azon fog mulni, hogy megállja-e helyét a háboru után a világ nagy gazdasági versenyében, a felvetett eszmét megfontolásra érdemessé teszi „A közepes vagy gyengébb tanulók keressék boldogulásukat a hivatalnoki, tanitói, szóval az ugynevezett „szellemi pályán“, mondja továbbá az illető iparos és ez a kijelentése már kevésbbé eredeti, de ami eredetiségéből hiányzik, az még jobban látszik megerősiteni a kivánság helyességét; nem eredeti ugyanis azért, mert már Bismarck mondta, „hogy a jó tanulókból lesznek a legrosszabb hivatalnokok.“

Nem hisszük azonban, hogy ezzel azt akarta volna mondani, hogy az iskola előkészitési munkája szerint igazodik a praxis, akár esetleg megforditott irányban is, vagyis ugy, hogy a rossz tanuló a gyakorlati életben jobban érvényesül; mint a jó tanuló. Ha igaznak is fogadjuk el Bismarck emlitett mondását, (amihez bizony szó fér,) abból még sok minden nem következik; nem következik nevezetesen az, hogy a rossz tanulóból jó hivatalnok lesz, a jó tanuló — akire szavait a nagy német diplomata csak a hivatalnoki pályát illetőleg vonatkoztatta — minden más gyakorlati pályán érvényesülhet. Lehetetlen, hogy szavaival azt akarta volna kifejezni, hogy a jó tanulóból ugyan rossz hivatalnok, de jó szabó vagy suszter lesz; sőt sokkal közelebb szavainak oly értelmezése, hogy az, aki az iskolában jó tanuló, ezzel még nem vetette meg alapját praktikus élethivatásának. Még akkor sem, ha polgári iskolai tanulmányokat végzett. Mert igaz, hogy a mi polgári iskolánk tanrendjéből sok olyan elméleti tanulmány ki van küszöbölve, amit másnemü középiskolai tanulók agyvelejébe nürnbergi tölcsérrel vernek, de azért még mindig nagyon távol van attól, hogy gyakorlati elokészitésben részesitené tanitványait.

Vagyis: középiskoláink — és ebben a tekintetben a külföldiek sem jobbak — nem szerelik fel tanulóikat gyakorlati tudással, hanem csak általános műveltséget adnak nekik. Sok mindennel töltik meg a tanuló fejét, aminek az életben éppen csak azt a hasznát veszi, hogy nem kell zavarba jönnie, ha más művelt emberrel társalgásba elegyedik. Az a Magyarország, mely a gazdasági tevékenység kitünőségével akar boldogulni a háboru után, épp oly kevés gyakorlati hasznát látja az iskolában tanultaknak, mint maga az ifju, aki belőle kikerül. Éppen csak a szakiskolák képeznek e tekintetben kivételt.

Azt hisszük, a szabómester elvetette a sulykot, vagy legalább is nem tudta helyesen kifejezni kivánságát, amely nem lehet más, mint az, hogy csak derék, törekvő fiatalembereket engedjenek az iparosi pályára, mert azon a jövőben csak ezek boldogulhatnak. Egészen mellékes, jó tanulók-e vagy sem, mert az élet nem irányul az iskola szerint, Nem egészen biztos ugyanis, hogy az a tanuló, aki Bouillon Gottfried keresztes háboruit nagyszerűen ismeri, vagy meg tudja mondani, milyen magas a Popokatapetl, jó szmokkinget fog-e tudni szabni, vagy bali topánkát talpalni?

De van az éremnek egy másik oldala is. A szobómester a rossz tanulókat mind a hivatalnoki, tanitói, stb. pályára akarja küldeni. Hát tisztelet és becsület a magasabb képzettségü iparosoknak, kikre a jövő Magyarországnak gazdasági fejlődnetese czéljából oly nagy szüksége van, amely szükségességet senki kétségbe nem vonhatja, de mit gondol, más pályákon nincs e épp oly nagy szükségünk jól képzett elemekre? Nem kellene-e arra törekedni, hogy az ugynevezett szellemi pályákon teret engedjünk az élet praktikus felfogásának, vagyis lenyesve az évszázadok óta megnövesztett czopfot, oda olyan embereket állitsunk, kik felismerve az uj irány szellemét, képesek szakitani a hagyományos bürokratizmussal, mely kerékkötője minden gazdasági tevékenységnek? A tanitókat is a rossz tanulókból szeretné válogatni a szabó mester és elfelejti, hogy épp a tanitó az egyetlen, akinek — hacsak nem szaktanitó

Tárca.

Háborus elökeszületek a multban.

— Régi jegyzőkönyvek alapján. —

1680—1690 évek közt Magyarország véres tusáknak szinhelye volt. Oh! vértől áztatott minden talpalatnyi föld, azért oly drága nekünk édes hazánk. Ez évekre esik Tököly Imre szabadságharca, majd Budavár vissza foglalása és utána a törököknek kiüzése Magyarországból.

Tököly Imre hadai elött történt behódolásról külön cikkben már beszámoltam, azért jelen sorok tisztán a törökök elleni harcokról és az arra történt elökészületekről szólnak, melyek annál is inkább érdekelhetnek, mivel megtudjuk, hogy Budavár visszafoglalásánál, — majd azt követő további harcokban nevezetesen Nándorfehérvár visszavivásában városunknak banderiuma illetve munkásosztaga is részt vett.

Budavár alá a kőszegi hajdukat külön zászló alatt Filippanits Mátyás hadnagy és Kasza István vicehadnagy vezette. Máshová is ha szükség volt reá, e két tiszt vezette a kőszegi banderiumot táborba, többi közt Körmendre a palatinushoz, honnan, amint a hadnagy a városi tanácshoz tett jelentésében panaszkodik, 15 megszökött. kiknek megbüntetést kérte.

Budavár visszafoglalása után, melyről Biró Uram 1683 évi október hó 15 ik napján a magistratus ülésében következőkép emlékezik meg „Isten eő Sz. Fölséghe könyörülvén szeghén Hazánkon és Nemzetünkön, az Országunknak nagiob részét tüzzel vassal elrontó és posztitó természet szerint való ellenséghet kegyes mes koronás király Urunk eő Feölséghe és több keresztény Fejedelmek segitsége által Országunkbul kiüzte“, — a kőszegi hajdukat Fabri Mihály vajda vezette, kinek a város egy hóra 10 forint, a hajduknak 5—5 forint fizetést adott. Utóbb Fekete István h. biró inditványára a magistratus, miután értesült „Buda alá küldött haiduk mellet való nyomorusághos szenvedéséről és az N. Város zászlójának és Dobjának becsületessen való gondviseléséről.“ Fabri Mihálynak a fizetésen kivül még 10 tallért limitált.

Városunk tehát nemcsak a katonákat állitotta ki, hanem még zsolddal is ellátta. Filippanics Mátyás hüen beszámol a kezeihez fizetett pénzekről. Mind ez áldozatkészség nem volt elegendő, mert a német hadaknak eltartására külön portionak fizetésére volt kötelezve, melyet vagy a királyunk vagy a palatinusnak parancsolatára a vármegye vetett ki. (Egy helyen részletesen van leirva a portiok kivetésének methodusa.) Azon kivül a nemesség, — városunkban is, — külön személyes insurrectióra volt kötelezve. (Az utolsó insurrectió alkalmával 1809 ben városunkban még cirka 130 nemes család lakott, melynek névsora a levéltárban van szinte.)

Mig Budavár és édes hazánk fel nem szabadult a török járom alul, addig városunk nem tett kifogást ember és pénzáldozat ellen, de a törököknek kiüzetése után annál sürübbek a panaszok a portiok, — főleg pedig a bequartélyozott német katonák ellen, kik ép ugy harácsoltak, garázdálkodtak édes hazánkban, mint maga az ellenség, a török. Török helyett a német ült a magyar nyakába, szorongatta, kinozta, ahogy csak szerét ejthette. Városunkra is sulyosan ránehezedett a bequartélyozás. Egy időn át három regiment, köztük a Pálfy, Mercy Regiment volt egyszerre elszállásolva. Volt akkor lamentálás városunkban. Volt panasz a sulyos katonai terhek ellen. De volt is ablegálás, hol a palatinus, hol az ő Felsége elé.

Városunk Kismartonba a palatinushoz küldötte ablegatusait: Fekete István és Hostoty Uraimékat, őtet megkérni, hogy a nemességet a személyes insurrectió alul mentse fel, mivel mult telen a bequartélyozott német katonaság

— több elméleti, mint gyakorlati tudásra van szüksége. Vagy azt hiszi, hogy annak az iparosnak a fiát, aki a gazdasági életben kitünően beválik, jobban fogja oktatni az a tanitó, aki csak nagynehezen csuszott át az osztályokon, mint a jól végzett tanitó?

Nem lát a szabómester túl hazánk legközelebbi nemzedékénél, a későbbiekkel nem törődik.

Háboru után minden pályára kell a jól képzett férfi. Az iskolának volna feladata őket kiképezni. De arra a mai iskola nem képes, azt gyökeresen át kellene formálni, még pedig halogatás nélkül. Sutba a régi tanrenddel! Félre minden elmélettel, amit a gyakorlati életben értékesiteni nem lehet! A középiskolát akként kell reformálni, hogy már az alsó osztályokból szakiskolába lephessenek a tanulók és sok, mindenféle iparos szakiskolát kell létesiteni, amelyekben nemcsak jeles professzorok, hanem mellettök szakmájukban kiváló, művelt iparosok is tanitsanak. A középiskolában végig csak azok a tanulók maradjanak meg, akik szellemi pályára akarnak lépni, de ezeket is lehetőleg szakma szerint elválasztva minél több gyakorlati tudással kellene felszerelni.

Csak az iskola czéltudatos reformálásával fogjuk elérhetni, hogy a háboru utáni nagy gazdasági versengésben megálljuk a helyünket.

Várcsi ügyek.

3713/918 **Hirdetmény**

Közhirré teszem, hogy gabonavásárlási utalványok a közélelmezési hivatalban csak akkor válthatók ki, amikor a Haditermény kőszegi bizományosa jelenteni fogja, hogy Kőszegen termett gabona tárolva van. Gabonavásárlási utalványok alapján csak a f. évi augusztus 15-től f. évi szeptember 30 ig terjedő időre járó, a fejadag szerinti szükséglet lesz bevásárolható kizárólag a Haditermény kőszegi bizományosánál.

Figyelmeztetem a termelőket és a közönséget, hogy gabonát eladni csak a Haditermény kőszegi bizományosának szabad, közvetlenül a termelőtől tehát senki sem vásárolhat.

A bevásárlási utalványok kiadásának megkezdését külön hirdetménnyel közhirré fogom tenni.

Kőszeg, 1918. julius 5.

Dr. Hechinger Ede h. polgármester.

1338/918 **Hirdetmény.**

Egy kis fekete kereszt „Gott mit uns 1915" feliratással találtatott a város területén. Jogos tulajdonosa átveheti a rendőrhatóságnál.

Kőszeg, 1918. julius 9.

3701/918 **Hirdetmény.**

Vasvármegye alispánjának 6889/918 sz. felhivására az 1848—49 évi agg honvédok részére hirdetett ösztöndij pályázatra felhivom a városunkban netán lakó agg honvédek figyelmét.

Felvilágositás a polgármesteri hivatalban kapható.

Kőszeg, 1918. julius 3.

Jambrits Lajos polgármester.

3703/918 **Hirdetmény**

A vadon termő takarmány-növények gyüjtésére és azoknak megállapitott árban a katonaság részére való átadására felhivom a közönségnek figyelmét.

A pozsonyi cs. és kir. katonai parancsnokság 19893/II J számu rendeletében részletesen körülvannak irva a gyüjtésre és beszolgáltatásra vonatkozó módozatok, mely rendeletet az érdeklődők a polgármesteri iktatóban betekinthetők.

Kőszeg, 1918. julius 4.

Jambrits Lajos, polgármester

3803/918 **Hirdetmény.**

Vasvármegye alispánjának 10770/918 szám alatt kiadott értesitése alapján közhirré teszem, hogy a kőszegi cs. és kir. tartalékkórház szennyvizének levezetésére szolgáló vizimunkalatokra az épitési engedély kiadatott.

Kőszeg, 1918. julius 6.

Jambrits Lajos, polgármester.

3830/918 **Hirdetmény**

A 120.000/918 O. K. H. sz. rendelet alapján felhivom a gazdaközönséget, hogy az aratást, mikor megkezdésének lehetősége beáll, haladéktalanul kezdje meg.

Figyelmeztetem egyuttal a gazdaközönséget, hogy mihelyt a learatott termény a cséplésre alkalmassá válik, a cséplést is azonnal meg kell kezdeni. A cséplésnek minnél előbb megkezdése a termelőnek is érdeke, mert az October 1-ig H. T. nek felajánlott és leszállitt vagy átvevő bizottság által feleslegként megállapitott buzáért maximális áron felül 15 K. rozsért, kétszeresért, árpáért és zabért maximalis áron felül 10 K. ártöbblet engedélyeztetett, a H. T. bizományosa által kijelolt vasuti vagy hajóállomásra illetőleg malomba julius 15 ig, julius 25 ig és augusztus 5-ig bezárólag tényleg leszállitott buza, rozs, kétszeres és árpa után pedig még további 15, illetőleg 10, illetőleg 5 K. szállitási jutalom jár.

A cséplés megkezdése a közélelmezési hivatalban 24 órával előbb bejelentendő; a bejelentés elmulasztása kihágást képez és sulyos büntetést von maga után.

Ha a cséplés kellő időben meg nem kezdetik, a hatóság á cséplésnek a mulasztó költségére közerővel való foganatositását el fogja sendelni.

Kozhirré teszem továbbá, hogy a termelők az átvevő bizottsággal való elszámolás előtt egész évi házi és gazdasági szükségletük terhére saját felelőségükre felhasználhatják a házi és gazdasági szükséglet czimén az elszámolás megejtéséig őket 2650/918 M. E. sz. rendelet értelmében megillető terménymennviséget. Kötelesek azonban az ilykép felhasznált mennyiség ről terményenkint részletezve pontos jegyzéket vezetni.

Jogositva vannak továbbá a termelők terményeiket vagy azoknak uj részét az átvevő bizottsággal való elszámolás előtt a H. T. kőszegi bizományosának: Deutsch Arthur kőszegi gabonakereskedőnek eladni. Az eladásról kézhez veendő elismervényt megőrizni tartoznak.

Kőszeg, 1918. julius 10.

Jambrits Lajos, polgármester.

3945/918 **Hirdetmény.**

Közhirré teszem, hogy a 3 évnél fiatalabb üszők levágásának tilalma felfüggesztetett.

Mindazonáltal felhivom a gazdaközönséget, hogy üszőállományát ugy a saját, mint város állatterjesztésének megóvása miatt lehetőleg kimélje.

Kőszeg, 1918. julius 11.

Jambrits Lajos polgármester.

Hirdetmény

Felhivom a vagyon, jövedelem s a hadinyereségadó kötelezetteket, hogy az 1917 évi jovedelem és vagyonadó tartozásukat, valamint az 1918 évi eddig esedékes II. negyedre járó jovedelem és vagyonadojukat az 1917 évi előirás szerint minélelőbb fizessék be a városi pénztárnál. Akire visszamenőleges 1915 vagy 1916 évi jövedelem-adó vettetett ki, az egészben azonnal esedékes. Az 1914—1915—1916 évi hadinyereségadó a határozat kézbesitéstől számitott 30 napon belül esedékes, fizetendő a városi pénztárnál. Ujból figyelmeztetek minden jövedelem, vagyon és hadinyereségadó kötelezettel, hogy amenyiben kellő időben nem fizetik meg a tartozásukat késedelmi kamat fizetendő.

Kőszeg, 1918. julius 13.

Dr. Országh Sándor, gazd. tan.

Helyi hirek.

Zászlóalj-tulajdonost kapott a városunkban állomásozó reichenbergi cs. és kir. 12 vadász zászlóalj. IV. Leopold von der Lippe herceg tábornagynak adományozta Őfelsége kitüntetésül.

Áthelyezés. Legnagyobb sajnálatunkra teszszük, közzé, hogy özv. Kily Nándorné M.A.V. pénztárkezelőnő a kőszegi állomástól Sárvárra (ugyanezen minőségben) helyeztetet át. Helyébe Győrfy Karolin Zalaegerszegről kerül ide.

Hősi halált halt az ifju Drescher Mihály, az Általános Takarékpénztár elhunyt hivatalszolgájának a fia. Még csak 19 éves volt. Gyenge szervezetü volt, mégis bevették katonának, mert borbély kellett. Ő még sem ezzel a mesterséggel szolgálta a hazát. Kivánságára az autovezetői, soffőriskolába osztották be, meg is tanulta és az olasz fronton ő vitte auton a generálisokat. Meghülés folytán sulyos betegen a vásárhelyi korházban ápolták, üdülésre pedig a Semmeringen helyezték el. Itt rosszabbra fordult állapota és pár nap mulva halála hirót kapta szegény özvegy anyja. Szegény ifju, mennyire örült uj pályájának, melyen jobb boldogulást várt. Édes anyja és nővére részt vettek semmeringi temetésén. Ismét egy áldozattal több a mi fiaink sorából, egy névvel több a borzalmas háboru emléktábláján.

Az Ovoda-mulatság hetek óta várt nagy napja ma lészen. Nagyon jó mulatságnak igérkezik, sok élvezetben lesz része a közönségnek, mely bizonyára tömegesen fogja lelkeresni. A már ismert szorakozáson kivül vonzó erőt képez az is, hogy e szombathelyi jóhirü Tigris-zenekart szerződtették. De egy másik zenekar ez alkalomra történt beállitása is kellemes meglepetés lesz. Kovács Ferenc karmester katonazenészekből és diák-zenekar jobb tagjaiból állitott össze, orchester zenekart, mely a sétazenét szolgáltatja. Az ovoda ezen jubileumi vigalmának ilyen szép programmja biztosan meghozza számára azt, amit méltán megérdemel: fenntartási alapjának gyarapodását.

A kőszegi káth. fögimnázium igazgatósága értesiti az intézet tanulóit, hogy a jövő isk. évtől kezdve az évi tandij 100 (száz) korona, a többi dij együttvéve 15·50 K lesz. — Az I. osztályban nyilvános tanuló számára nincsen már hely.

miatt nagy éhség volt és tüzveszedelmek pusztitották a várost. A palatinus erre kijelentette, hogy „nem keresztény ember az, ki most ebből kivensza magát, most vagyon ideje réghi szép szabadsághoz hazánknak előlállitására való alkalmatosságnak" és a nobilitást a persenalis insurrectió alul nem mentette fel, mivel épakkor megérkezett a lotharingiai herceg táborából a vicepalatinus kijelentest tett, „hogy légien az eő Feolsége Tábora." De a várostol kivánt 50 gyalogost leszállitotta 30 gyalogosra.

Ugyan akkor Vasvármegye ablegatusát Simon János Uramat (kőszegi polgár volt) Becsbe ő Felségéhez küldötte a nemességnek personalis insurrectiója miatt, különösen „a Németek miatt tett sok rendbeli injuirája és oppressioja véghez", azonban ezen ablegatió „mutatodott, minthogy Simon János Uram Kinasztné mellet (pere volt) jobban, hogi sem mint az N. Város helet fáradozott volna"

Még több hasonló panaszt tudnék a régi jegyzőkönyvek alapján felsorolni, de a közlött két eset eléggé megvilágitja azon szomoru korszakot, mely a törököknek kiüzetése után Magyarország édes hazánk a törököknek kiverése után elérte mai kor szavaival élve hadi céljait, azért a Habsburgoknak további hóditó hadjáratához nem volt kedve.

Városunknak sem. Midőn 1688 évi october 5-én ő Felségének azon parancsolatát, hogy kovácsokat, kőmüveseket, ácsokat és üveggyártokat küldjön Illok, Titel, Pétervárad véghelyekre a vitézek számára barakokat épiteni, vagy mint akkor irták: hogy a vitézek „alkalmasabban lakhassanak", a tanácsban tárgyalták; a tanács az udvari kamarának „böchületes választ adott" tudniillik, hogy a kivánt mesterembereket nem küldheti el, mivel e város 3—4 év alatt majd nem kétszer egészben leégett és ez okból e mesteremberekre itthon van szüksége.

Ki ne látná fenti parancsban a hadiszolgáltatásról szóló mai törvénynek előjeleit? Csakhogy akkor a fölséges Urnak parancsára, most a törvénynek hivó szózatára kell áldozni. Végeredményben ugyanaz, csak a forma tér el. E forma kedvéért mennyit veszekedtünk már!

— a. j. —

Erdei tanácsülés. Az összes tanácstagok szerdán éjjel a Stájerházaknál éjjeleztek, hogy másnap kora reggeltől kezdve bejárják azt az erdőrészt, melyet Esterházy herceg cserében kiván a külső körut melletti, részben az uj marhavásártérnek szánt területért. A hivatalos bejárás után a Szt. Vid hegyen át jöttek vissza, hol az ott nyaraló Kincs István apátplébánosnál viziteltek.

Az épitö anyagokat az egész országban lefoglalják és csak országos bizottságtól lehet épitési engedélyt szerezni, kizárólag csak sürgös természetü épitésekre.

A kőszegi serfőzde r. t. igazgatósága és felügyelő bizottsága pénteken ülést tartott és elhatározta, hogy még e hó folyamán az ujra alakulás érdekében közgyülést tart, hogy ezután kezdetét vehesse azon nagyobb arányu tevékenység kifejtése, melyet az uj vezetőségtől várnak.

A kőszegi ezévi uj sör ma kerül először kimérésre az Ovoda mulatságon a Sörkertben, az összes vendéglőkben és kávéházakban. Akik az első hordó lefejtésnél jelen voltak, az mondják: kristálytiszta, pilzenihez hasonlószin s tükör, habja hófehér, a lehetőségig mentes a hadisöröknél már ismert szokatlan iztől, melyet a kellemes keserüés komlós iz igyekszik eltüntetni, megfelelő hőfokban élvezve igen üditő és tartalmas. Kétségtelen, hogy feltétlenül jobb a bárhol kimérésre kerülő eddig itt ismert hadisöröknél, ami természetes is, mert azok legfeljebb 4—5 fokuak, a kőszegi sör pedig ugy főzetett, erről hivatalosan is meggyőződhetnek, hogy nemcsak eléri a megengedett $6^1/_2$ fokot, hanem túlhaladja azt és megközeliti a még büntetlenül elérhető 7 fokot, söt egyes főzeteknél túllépve a hetet is, amiért pótlékot és birságot is kellett fizetni. Látszik, hogy arra törekedett, miszerint uj termelése megalapitott jó hirnevének megfelelő legyen. Most már a közönségen a sor, hogy erről meggyőződjék s ha igy találja, ne igyék mást, csak helybeli. Megjegyezzük, hogy a sörgyár már kapott ajánlatot egész termelésének megvásárlására, de az üzemvezetőség akként határozott, hogy az amugy is nagyon korlatolt mennyiséget kizárólag régi helybeli és vidéki állandó vevőinek adja. A sörfőzés rendje ugy lett beosztva, hogy az év végéig állandó vevőinek és első sorban a helybelieknek mindig adhat sört, — időközben pedig a kedvező uj árpatermés elosztásából a tavalinál nagyobb árpakiutalás várható, a sörfőzés fenakadást szenvedni nem fog.

Marharekviráiás volt kedden. A város marhaállományából ismét elvittek 16 darabot, a járásból 108-at. A felemelt árak nem nyugtatták meg azokat, akiknek istálójára ezuttal sor került, különösen ahonnét a legjobb tejelő tehenet, talán éppen a saját nevelését, kitünő tenyészállatot kellet átadni. Akárhány helyen sirásra fakadt az egész család, akár mikor a katonafiut emelikki a családból. Talán még jobban, mert hiszen a katonafiu „viszontlátára" megy a haza védelmére, — de a kedvelt „riska" mint biztos áldozat vonul el a háztól. Ki gondol ilyenkor arra, hogy a sok katonafiu erejének fokozására szolgál? Ki is gondolna rá, mikor erre a — szomszéd tehene is jó lett volna!

Az uj vasuti menetrend miatt még mindig nélkülözni vagyunk kénytelenek a Budapest-Szombathely irányából Szombathelyre délután 3 órakor beérkező aznapi postát és napilapokat. Azt hittük, hogy ez a nem városhoz illő állapot nemsokára megszünik, midőn a szombathelyi üzletvezetőség tudtára adatott, hogy legutóbb életbelépett menetrendje mily hátrányos a város közönségére nézve, még abból a szempontból is, hogy az ezen irányból érkező utasok 6 órát Szombathelyen vesztegelni kénytelenek és a Kőszeg-szombathelyi utasoknak délről késő estig nincsen vonatjuk. Azért reméltük az uj menetrend gyors megváltoztatását, mert nagy örömmel terjedt el a városban annak a hire, hogy a helyi igazgatóság elnökének ezt illeté kes helyen megigérték. Most azonban azt halljuk, hogy ennek ellenére az üzletvezetőség irásban másra határozta el magát: az őszi általános menetrend-változásig nem változtat a jelenlegi helyzeten. Kivánesian várja a közönség csakugyan őszig kell-e várnia? Tarcsa fürdőhely javára mást tapasztalunk. Annak az erdekében időközben is történt a közlekedést megjavitó menetrend-változás. Éppen csak nekünk nem jár ki hasonló figyelem? — — —

Az elszaporodó idegenek városunkban hétről hétre fokozzák a piaci drágaságot. E héten a tojást 1 koronára, a zöldbabot 8 koronára, a tejet 2 koronára, a vajat 42 koronára sikerült nekik felhajtani. Az idegenforgalomból a lakáskiadóknak és és 2—3 vendéglősnak emelkedik a haszna, a város közönségének tulnyomó része pedig ezrekkel kénytelen tultömni az élelmiket hozó falusi nép amugy is túlduzzadt bugyellárisát. Nagy megadóztatása ez az állandó- és különösen szegény lakosságnak. Ismételten hangoztatjuk: nem a drágaságot panaszoljuk, csak a túlzott árfelhajtást, ezt az indokolatlan zsarolást. Elég jól jár a falusi nép, ha a mi piacunkon valamivel jobb árakat ér el, mint például Szombathelyen; a kielégitő behozatalt ez is biztositja. Nézetünk szerint a heti piac gondosabb ellenőrzést igényel, az idegenek árfelhajtásának pedig azzal kell véget vetni, hogy az elkövetőknek utilaput kötnek a sarkára. E tekintetben van a nyomozásnak oly hálás tere, mint akár egy tyuk-, vagy egy méter alsószoknyacsipke-lopásnak a kideritése. A túlzott árgrágitás is lopás. Ezreknek lopja ki a pénzt a zsebéből.

A VIII. hadikölcsön jegyzési terminusát, mint eddig minden kibocsátásnál, szintén meghosszabbitottak. Szükség is van erre. Nagyon sok az ingadozó ember. Nehezen érti meg, hogy ez a legbiztosabb tőkeelhelyezés. Ha a nagy bankok, intézetek, a gazdagok milliókat mernek e kölcsönre jegyezni, nyugottan megtehetik a kisemberek is. Feleslegüket is jó és biztos kamatra tudják elhelyezni. A hadikölcsönnek nagy sikere pedig jelentékenyen megerősiti az ország pénzügyi helyzetét, a pénz értékét s meggyőzi az ellenséget arról, hogy birjuk, ami a békekötésre is hajlandóbbá teszi. A hadikölcsönjegyzés tehát nemcsak az egyes embernek előnyös, hanem a hazára nézve is; e kettős célt pedig érdemes támogatni. Julius 24-ig még lehet jegyezni az uj hadikölcsön-kötvényekre, melyek 6% kamatot jövedelmeznek.

A haza pénzügyeit jól kezelik; azt el kell ismerni. Mutatja a következő eset. Az anyakönyvvezető még m. é. decemberben mondott le. Felmentése még mai napig sem érkezett le. Utódjának meghatalmazása és hivatalátvétele még nincs elrendelve. De megjött junius utolsó napján azon sürgős telefonintézkedés, hogy julius elsejétől az anyakönyvvezető fizetését beszüntessék. A fel nem mentett anyakönyvvezető tehát most már fizetés nélkül még tovább is ellátja hivatalát mig azt tőle átvathetik és az államkasszából nem kerül ki az ezért járó havi — 33 korona! Ha ez sem javit a valután, „piavei offenzivának" csufoljanak akár itéletnapig.

A burgonya 75 fillér, a répa 80 fillér, kilonként a piacon árusitva, ha betartanák az elrendelt maximális árt, melyhez már a piacra való behozatal ára is bele van számitva, mert nagyban jóval olcsóbban van maximálva. Nálunk az egyiket 120—140 fillérért, a másikat, mert ezt darabszám adják, 120—150 fillérért adják illetve veszik, mert annak örülnek, hogy nem drágább. Igazán csak az eladók érdeme, hogy a mi piacunkon többet nem követelnek érte.

Nincs többa „ur". Mult évben a pénzügyigazgatóság az „urak" részére a dohánytözsdékben félretetette a dohány és szivarkészlet egy harmadát, azért, hogy a hivatalnoki kar és más „urak" ne legyenek kénytelenek a „nép és katonaság" között ácsorogni és hivatalos óráikat mulasztani. Ez a rendelkezés nem volt ugyan valami demokratikus, de az ácsorgást részben megszüntette és azt is, hogy a rend felett őrködők a „kabátos embereket" protekciós elbánásban részesitsék, a „kötényesek és ingujjasak" nem csekély bosszantására. Eredménye lett: az „urak" kielégitése, mert ácsorgás nélkül is hetenként öt-hat korona értékü dohányfélekhez jutottak és a „nem urak" elégedetlensége, mert ácsorgás mellett is csak nagyon keveset kaptak. Ellenforradalom nélkül is sikerült a „nép és katonaságnak" ezt a rendet megváltoztatni, mert segitette őket ebben a rendőrség trafikbuzgósága. Felvétették magukat az „osztó igazság" jegyzékébe és igy az ácsorgók száma mindig apadt, „urakká" lettek és az urak porciója pedig ugyanazon arányban hetről-hétre rohamosan csökkent, mely csökkenés annál mélyebbre szállott le, minél kevesebb dohányfélét küldött a főraktár. A elmult héten a tervezett „osztó igazság" már oda jutott, hogy a valódi és talmi „urak" heti porciója az egyik tőzsdéhen 102 fillér, a másikban 33 fillér lett, kivévén a „különleges urakat", akik továbbra is heti 6 korona értékü t kapnak. A pénzügyigazgatóság rendelete nem igy akarta. Az önkényes eltérő végrehajtás idézte elő. Nem az „urak" panaszát hangoztatjuk, csak azt kérdezzük, hol az igazság? Szerintünk ott: osszák be a még most is ácsorogni kényteleneket is, akkor teljesen e g y f o r m á n lesz ok a — panaszkodásra. Ebben legalább lesz igazság.

Egy elfogott csibészről adtunk mult héten hirt. Klausz — igy hivják — szárnyasokat lopott katonai szabadságolása alatti szórakozásul, miben neje is segitette. O katonai hatóság elé került, neje a kir. ügyészségnek adatott át. Öt két katonarendőr kisérte Pilzenbe állomásozó ezredéhez. Utközben a határrendőrök ezt a katonai „küldöttséget" is megvizsgálták nem csempésznek e élelmieket és e vizsgálat közben Klausz kiugrott a vonat ablakán, amit könnyen tehetett, mert ebédje elköltéséhez leszedték róla a bilincset.

Jegyzőgyakornokot keres a répcekethelyi körjegyzőség a most érettségizett ifjak sorából.

Szenzáció a Képes Ujság minden egyes száma. Érdekfeszitő olvasmányokkal, tanulságos tudnivalókkal, szenzációs rejtvénypályázatokkal, fantasztikus történetekkel van teli minden száma, ugy hogy tiz könyvben sem talál annyi olvasni valót, mint a Képes Ujság egy számában, melynek ára a mai közdrágaság dacára csak 60 fillér. Előfizetési ár $^1/_4$ évre 7.50 korona.

Az Elektro-Bioskop mai műsora: A csendes béketűrő. Dráma 3 felvonásban. Egy butorozott villa kiadó. Vigjáték 2 felvonásban.

Kimutatás az adományokról, melyek 1918. május és junius havában a jótékony nőkoszorucskának rendelkezésére állottak, hadiárvák, bevonult katonak beteg családtagjai és az április 15.-én megnyilt napközi gyermekotthon részére.

B e v é t e l:

Pénztári maradvány április hóról	K.	1.92
1 havi járulék 1 koronáról	„	1·—
26 „ „ 2 „	„	52·—
8 „ „ 3 „	„	24·—
57 „ „ 4 „	„	228·—
8 „ „ 5 „	„	40·—
2 „ „ 8 „	„	16·—
Utólagos járulékok	„	30·—
Budaker főhadnagy ajándéka	„	35·—
Vörös kereszttől 3 árva reszére	„	60·—
N. N.	„	28·80
Prikopa urnőtől	„	5·—
Kögler-Binder urnőtől	„	20·—
Gyermekotthoni befizetések	„	419·50
Összesen	K	961·22

K i a d á s:

6 hadiárvának Pinkafőre	K	120·54
Kimutatás az ujságban	„	10·—
Beteg családoknak	„	20·—
A gyermek otthon fenntartására	„	806.38
Összesen	K	956.92

Bevétel	K	961·22
Kiadás	„	956·92
Pénztári maradvány	„	4·30

A gyermekotthonba ajándékok befolytak a következőktől: Terplán, Wőlfel, Szidoly, Róth Jenőné, Dr. Schneller, Schaar, Szeybold Gusztávné, Balikó, Preisz Leni, Németh Józsefné (Pőse), Loibersbeck, Takó, Gergelyfy, Bander, özv. Beyerné, Pfannl, Plechschmidt, Rozner, Stessel, Czeke, Dr. Lauringer, Flamisch, Boltek, Gamauf és a polgármesteri hivataltól.

A gyermekotthonban naponta 30—36 kap ebedet es ozsonát.

Miután burgonya keszletünk fogytán van, kérjük a város jószivü közönséget, hogy felöslegéből nekünk, juttatni sziveskedjek, készséggel megvesszük kilóját 50 fillérért!

Valamenyi jótevőnek és nemes szivü adakozóknak hálás köszönetet mond a kis gyermekek és a jótékony nőkoszorucska nevében

Dr. Lauringer Jánosné
a nőkoszorucska elnöknője.

Vidéki hirek.

Báró Miske Gerstenberger Jenő — kabinettirodai fogalmazó. Báró Miske-Gerstenberger Jenő vármegyei aljegyző, főispáni titkárt szolgálattételre berendelték fogalmazói rangban Őfelsége kabinetirodájába.

Esterházy herceg adománya. A soproni erdei iskola javára Esterházy Miklós herceg 25.000 koronát adományozott.

A szombathelyi erdei iskola javára, mely mai néhány éve létezik és az első volt az országban, Okolicsányi Dénes nagybirtokos, megyebizottsági tag és neje 20.000 koronát adományozott.

Lövöldözö hegyőr. Az acsádi uradalomban alkalmazott Kovács Ferenc hegyőr, kit nagyon boszantott az, hogy a hegyben levő gyümölcsöt állandóan dézsmálják, tetten ért egy fiatal csavargó kinézésü egyént, a mint a fáról szedte a cseresznyét. Rákiáltott, mire a fiu futásnak eredt, s a hegyőr miután rákiáltott, serétre töltott fegyveréből utánna lőtt s kezén meglőtte. Azután bekisérte a csendőrséghez. A csendőrség a fiut beszállittatta az Emberbaráti kórházba, a hirtelen természetü vadort pedig feljelentette.

Heti krónika.

A királyi pár Pozsonyban. Károly király és Zita királyné e hó 16-ikán Pozsonyba érkeznek, ahol résztvesznek a rokkant katonák javára rendezendő jótékonycélu hangversenyen. A királyi pár hajón érkezik Pozsonyba, ahol ünnepélyesen fogadják őket.

A béke ügyében a német kancellár ugy nyilatkozott a német birodalom parlamentjében, hogy ujabb békeajánlatot nem tesznek. A nyugaton készülő események majd siketni fogják ellenségeink békevágyát. Belgiumot nem tartják meg, de nem lehet többé az antant felvonulási területe.

25 millióba kerül a rendőrség államositása. A törvényjavaslat értelmében a városi rendőrség jelenlegi létszáma 5855 ről 8889-re fog emelkedni, a költség pedig az eddigi 12,065 749 korona helyett 25,700.935 korona lesz, államositás esetén tehát a tobblet létszámban 3134, költségekben pedig 13,635.186 korona. A tobb mint 25 millió költséget az állam egyrészt a mai városi rendőrségi államsegélybol, amely négymillió koronát tett ki, továbbá a határrendőrség meglévő fedezetéből, amely 2,631.457 korona, fogja fedezni, a fennmaradó költségtöblet 19.069.478 korona, tehát tulajdonképpen ennyibe kerül az államrendőrség államositása.

Az uj választojogi törvényjavaslat általános vitáját csütörtökön fejezték be a képviselőházban. Most folytatják részletes tárgyalását, melynek legfontosabb szakaszaiul ujból megkisérelték a magyar irni és olvasni tudás feltételét törvénybe foglalni, de a miniszterelnök ellenzése folytán elejtették. Ugy nyilatkozott, hogy alkalmasabb időben lehet azon módositani és a magyarság megerősitését bisztositja a magyar hadsereg felallitására vonatkozó határozott hozzájárulása a koronának.

Hirek a háboruról.

Nemetország és Oroszország szövetsége. A Baseler Nachrichten közli a Times jelentését, hogy Németországgal szövetségi viszonyt létesitsen, egyre komolyabb formát ölt.

Elnyomták a moszkvai felkelést. Egy szikratávirat jelenti, hogy a bal szociálista forradalmárok moszkvai felkelését elnyomták. Tobb száz egyént letartóztattak.

Szitják az orosz ellenforadalmat. A bolsevikieknek kétségtelen bizonyitékaik vannak, hogy az ántánt szitja az oroszországi ellenforradalmat, amelyek már sporadikusak. Archangelsk és negyven millió rubelt bocsátott az antant az ellenforradalmárok rendelkezésére. Nagy gondot okoz a sovjetnek az idegen missziók megvédése, mert ezek vannak a legjobban fenyegetve. A sovjet el van határozva arra is, hogy ha az ántánt nem hagy föl a forradalmat veszélyeztető terveivel, ellenségének fogja tekinteni és minden eszközt megragad arra, hogy ellensulyozza a ántánt manővereit.

Utca harcok Moszkvában. Moszkvában kihirdették az ostromállapotot. A postát, a távbeszélőt és a távirót a mensevikiek hatalmukba keritettek, de rövid idő mulva ezt a bolsevikiek visszafoglalták. Ezt rettenetes utcai harc előzte meg. A mensevikiek harcközben parlamentiert küldtek a sovjethez, de ez feltétlen megadást kivánt. A szociálista forradalmárok sztrájkra buzditó felhivást osztottak szét a vasutasok között, de eredménytelenül.

Szerkesztőségi posta.

Azon t. vidéki előfizetők, akik lapunk előfizetésére csak negyedévi 2 kor., fél évre 4 kor., vagy egész évre 8 kor. küldtek, tisztelettel felkérjük a hiányzó 50 filler, vagy 1 kor., illetve 2 korona különbözeti összeget pótlólag bekuldeni, mert a lap évi előfizetési díja postai költséggel együtt 10 korona.

Csak olyan politikai cikket fogadunk el közlésre, mely valamely közérdekü kérdést teljesen tárgyilagosan, minden pártszinezet nélkül tárgyal. Ha egybehangzó is valamely párt programmjával, az nem képez akadályt, mert hiszen minden párt programmjában van olyan, amit más párti, vagy pártonkivüli is magáévá tehet. A személyeskedést feltétlenül kerülni kell, de a szellemes szatirát vagy gunyos hasonlatot nem tekintjük személyeskedésnek s nem is tekinti senki, aki a kritika, a birálat, az okfejtés, a humoros ötlet vagy idézés fegyveret minden politika természetes segédeszközének elismeri.

A kőszegi uj sört

mától kezdve mérik az összes helybeli vendéglőkben és kávéházakban.

Meghivás

a Kőszegi Serfőzde Rt-nak

1918. évi julius hó 29-én d. e. 11 órakor

a Kőszegi Általános Takarékpénztár helyiségében tartandó

rendkivüli közgyülésére

melynek napirendje lesz:

1. Jelentés az igazgatóság és felügyelőbizottság lemondásáról.

2. Uj igazgatóság és felügyelő bizottság választása.

Kőszeg, 1918. julius hó 12.-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet: A közgyülésen csak azon részvényes bir szavazati joggal, aki részvényét 8 nappal a közgyülés előtt a sörgyári irodában vagy a Kőszegi Általános Takarékpénztárnál elismerveny ellenében letétbe helyezi, mely elismerveny egyuttal igazolási jegyül szolgál.

Jól ondoláló

fodrász- és manikürözőnő

ajánlkozik házakba.

Hegyalja utca 18. sz.

Veszek, mindennemü **régiségeket, porcellánt, poharat, képeket, antik butorokat, szőnyeget, ékszereket, törött aranyat és ezüstöt, pénzeket, régi hamis fogsorokat** a legmagasabb árban. Minden héten Kőszegen vagyok. Kérem levelezőlapon értesiteni.

HERSCHKOWITZ IZIDOR

Szombathely, Berzsenyi Dániel u. 6.

Házeladás.

Egy emeletes, jól jövedelmező ház számos lakással, szép kerttel szabad kézből eladó. Bővebbi felvilágositást nyújt e lap kiadóhivatala.

RÜHES LOVAIT kezelje a sokszorosan kipróbált és mindenütt bevált **Strausz-féle**

„Fortuna"-lórühkenőcscsel

(törvényileg védve), mely egysze ü kezeléssel biztosan gyógyit.

Kapható: **STAUTZ ÁRMIN** gyógyszerésznél, **KENDERES,** Jásznagykunszolnok megye.

Egy lóra való adag

ára 25 kor.

Búcsuzó.

Mindazon kedves jóbarátaim és ismerőseimtől nemkülönben a m. tisztelt utazóközönségtől, akik több éven át kiszolgáltam s akiktól Sárvárra való hirtelenül történt áthelyezésem következtében személyesen nem búcsuzhattam el, fogadják irántam tanusitott szives jóindulataikért leghálásabb köszönetemet. Mindenkor örömmel fogok Kőszeg városára, hol hivatásomat megkezdtem, visszagondolni s azért ezután is mondok távozásom alkalmával „Isten hozzád"-ot.

Tisztelettel

özv. Kily Nándorné,

máv. pénztárkezelőnő.

Haló!! Haló!!

Veszek viselt és új cipőket, csizmákat, ruhákat, továbbá kerékpárokat stb. a legmagasabb árért.

Pavetits János

Kőszeg, Gyöngyös utca 9. sz.

Viszketegséget, sömört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a **dr. Flesch-féle** eredeti törvényesen védett

„Skaboform"-kenőcs.

Nincs szaga. Nem piszkit. Mindig eredeti pecsétes **dr. Flesch-félét** kérjünk. Próbatégely 3 K. nagy tégely 5 K. családi adag 12 K.

Kapható a helybeli gyógyszertárakban vagy direkt a készitőnél rendelhető: **Dr. Flesch E. „Korona" gyógyszertára Győr.**

Vételnél a „SKABOFORM" védjegyre ügyeljünk!

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-ut 6. szám.

Struez szálloda mellett

Elfogad: betéteket betéti könyvecskére és folyó számlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánvaltókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósit: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).**

Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad tőzsdei megbizatásokat elfogad.

Szelvényeket: költségmentesen beváltó; szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapján díjmentesen beszerez.

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.

Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztesség ellen biztosit.

Értékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összekottetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbizást a legelőnyösebben bir lebonyolitani.

Mint az Első Magyar Általános biztositó társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**

Szombathely. Alakult: 1867-ben.

Takarékbetétek 25 millió korona.

Saját tőkéi 4 millió korona.

Nyomatott Rónai Frigyes nyomdájában Kőszegen.